

FOTOBOND
BNAFV
Amateur Fotografen Vereniging
Nederland

NBEELD

Armando Jongejan

Armando Jongejan

En het dagelijks leven in drie Egmondse kloosters

Armando Jongejan - *Thuiskomen* (2011)
Van het laatste boek zijn nog exemplaren verkrijgbaar via armandojongejan@hotmail.com. Voor fotobondsleden € 15,- incl. verpakings- en verzendkosten.

Armando Jongejan maakte in 1996 zijn eerste fotoboek *Egmondse dorpsportretten*. “Ik was geraakt door een expositie in Naarden van een Spaanse fotograaf die zijn dorp in beeld had gebracht. Ik werkte al veel thematisch en projectmatig, steeds wat verder van huis. Zo had ik Tsjechoslowakije na de fluwelen revolutie in 1989 al een keer of tien bezocht om de veranderingen in beeld te brengen. Na die expositie in Naarden besloot ik om een tijdsbeeld te maken van de Egmondse gemeenschap. Ik ben geboren en getogen in Egmond en kende veel mensen. Toch ben ik in de bijna twee jaar dat ik aan het boek heb gewerkt, mijn dorp met heel andere, bijna nieuwe, ogen gaan zien. In de trant zoals K. Schippers beschrijft in zijn gedicht Bij Loosdrecht: *Als dit lerland was zou ik beter kijken*. Fotografen weten als geen ander dat kijken en zien twee verschillende dingen zijn.”

Armando vertelt dat hij bij het portretteren van de Egmonders ook terecht kwam bij de zusters Karmelietessen. De priorin weigerde echter om mee te werken. “Dat triggerde me en liet me eigenlijk niet meer los. Tijdens het maken van *Egmondse dorpsportretten* klopte ik na anderhalf jaar opnieuw bij haar aan, ‘gewapend’ met enkele foto’s die ik van de broeders van de St. Adelbert Abdij had gemaakt. Eén van mijn argumenten was hun naderende verhuizing naar Maastricht. Nu kon ik de priorin overtuigen en de eerste foto was die van alle zusters in een prachtig laantje met meidoorns. Vanaf dat moment was het ijs gebroken.”

“Met mijn foto’s wil ik laten zien wat er binnen de kloostermuren gebeurt, op een natuurlijke manier, zonder inscenering. Tot 1969 hadden de zusters Karmelietessen in afzondering achter de tralies geleefd. Mijn foto van twee zusters, die samen het wereldse kaartspel spelen, getuigt dan van een heel andere tijd.” Daaruit blijkt ook dat je het vertrouwen van de zusters hebt gewonnen, val ik Armando in de rede.

In Armando’s boek *Van binnenuit* (2000), maar ook in zijn twee opvolgende boeken, staan verschillende foto’s, die laten zien dat Armando als fotograaf in de intimiteit van het kloosterleven kon werken. Zo zie ik een foto van een zuster in meditatie, ogen gesloten en volledig in trance. De opnameafstand is nauwelijks een meter. Dergelijke foto’s kun je alleen maken als je als fotograaf volledig geaccepteerd bent. Armando heeft aan elk van de drie kloosterboeken twee jaar gewerkt. Na het boek van de Karmelietessen vroeg de abt van de St. Adelbert Abdij of Armando ook van zijn orde een boek wilde maken. Zo verscheen *Een zoektocht* in 2004, uitgegeven door de abdij zelf. De 1500 exemplaren zijn inmiddels uitverkocht. Het boek over het derde St. Lioba klooster verscheen in 2011.

“Ik ben niet religieus, maar heb in de afgelopen 15 jaar veel van het kloosterleven geleerd. Het waren ‘rijke ontmoetingen’. Daarbinnen waren er ook uitschieters, momenten die je nooit vergeet en die van betekenis zijn. Ik krijg bijvoorbeeld nog steeds een heel bijzonder gevoel als ik denk aan het moment, dat ik de begrafenis van broeder Kees fotografeerde, of het moment met zuster Zoë, als zij voorleest met het schaap rustig aan haar zijde.”

Naar mijn idee heeft Armando een integer en gevoelig tijdsbeeld gemaakt van de drie Egmondse kloostergemeenschappen. Eén klooster is inmiddels verhuisd en gezien de geringe instroom van nieuwe zusters en broeders zullen mettertijd de andere wellicht ook verdwijnen. Wat blijft zijn drie foto-boeken, die vol overgave en met groot respect het kloosterleven rond het begin van de 21e eeuw belichten.

Peter van Tuijl

